

OM PARASITERNA HOS *LYMANTRIA MONACHA* L.

CHR. AURIVILLIUS.

Så väl under hösten 1898 som under innevarande sommar hafva från det af »nunnen» härjade området vid Virå i Södermanland ett större antal parasiter blifvit tillvaratagna af professor S. LAMPA samt af jägmästarne J. H. WERMELIN och C. E. RAMSTEDT. Sedan detta material till mig öfverlämnats för att bestämmas, ber jag att här få lämna en förteckning öfver detsamma.

A. **Hymenoptera.**

1. **Ichneumon nigritorius** GRAV. Blott en enda hane, som tillhör var. *athioës* GRAV.
2. **Pimpla instigator** FABR. Blott 3 ex. (RAMSTEDT).
3. **Pimpla examinator** FABR. Talrika ex., alla utkläckta ur puppor under hösten. RAMSTEDT iakttog den $\frac{24}{7}$ 99 en hona af denna art läggande ägg i en nunnepuppa, och WERMELIN fann den $\frac{9}{8}$ 99 en annan hona sysselsatt på samma sätt, men fann i den anstuckna puppan en stor fluglary.
4. **Pimpla arctica** ZETT. Även denna art är utkläckt i talrika exemplar ur nunnepupper, såväl på hösten 1898 som äfven på våren 1899 ur öfvervintrande puppor (LAMPA). RAMSTEDT har den $\frac{18}{7}$ och $\frac{27}{7}$ 99 sett honan stickande nunnepupper.
5. **Pimpla brassicariæ** PODA (= *rufata* HOLMGR.). 1 ♂,

- 3 ♀♀ utkläckta i april och maj 1899 ur öfvervintrande puppor (LAMPA). 1 ♂ tagen i det fria vid Virå 9/6 99 (WERMELIN).
6. **Pimpla quadridentata** THOMS. Af denna hittills föga kända art hafva 2 ♂♂ och 1 ♀ i maj 1899 utkläckts ur öfvervintrade puppor (LAMPA).
 7. **Pimpla didyma** GRAV. Denna sällsynta art, af hvilken HOLMGREN endast kände en ♀, tagen i Skåne af WALLENGREN och som alldelers saknas i THOMSONS arbeten, har å Entomologiska Anstalten i april och maj 1899 utkläckts i flera exemplar (3 ♂♂, 7 ♀♀) ur öfvervintrade nunnepuppor.
 8. **Theronia flavicans** FABR. 1 ♀ hösten 1890 (RAMSTEDT). Af denna sällsynta art kände HOLMGREN endast hanen, och Riksmuseum ägde förut ej häller någon hona.
 9. **Apanteles** sp. En art med skilda och fria hvita kokonger, som endast visar sig helt sparsamt förekommande.

Bland ofvanstående parasitsteklar synas för närvarande endast tvänne, *Pimpla examinato*r och *arctica*, uppträda i sådan mängd, att de kunna hafva någon betydelse för hämmandet af »nunnans» härjningar. Då emellertid just dessa båda arter till stor del synas utkläckas redan på hösten, framställer sig den frågan, huruvida de sedan lefva ända till slutet af juli följande år för att då lägga sina ägg i nunnans puppor eller under mellantiden utbilda en andra generation hos någon annan fjärilar. Denna fråga har en mycket stor praktisk betydelse, ty om *Pimpla*-arterna behöfva en mellanliggande vårgeneration, blir höstgenerationens individantal alldelers beroende af denna och dess värd, så att man ingalunda har någon säkerhet för, att höstgeneratonen år efter år skall kunna ökas på bekostnad af nunnan, hvilket vore fallet, ifall de på hvarandra följande *Pimpla*-generationerna endast behöfde hålla sig till nunnan.

Att *Pimpla*-arterna endast angripa nunnans puppor synes utom af de direkta iakttagelserna äfven framgå därav, att ingen enda sådan parasitstekel erhölls från de 1,400 larver, som under senaste sommar af hrr WERMELIN och RAMSTEDT uppföddes inomhus.

B. Diptera.

10. **Tachina fasciata** FALL. Flera exemplar utkläckta hösten 1899 (RAMSTEDT).

Obs! Under juni månad 1899 visade sig *Tachina grandis* ZETT. och *rudis* FALL. mycket allmänna inom det område söder om Virå, som 1898 kalätts af nunnan. Då emellertid ännu intet exemplar af dessa arter blifvit utkläckt ur nunnans larver eller puppor, vågar jag ej anföra dessa såsom parasiter på nunnan. Möjligen komma de att erhållas ur de många parasitflug-puppor, som nu öfvervintra.

FÖR SKANDINAVIEN NYA COLEOPTERA.

Heterocerus Motschulskyi REICHE, tagen vid Trondhjem af d:r B. LYS HOLM.

Dyschara inconspicua AUBÉ¹, ur sällgods från AD. VON POST, Ås i Södermanland och vid Alingsås af undertecknad.

Mycetodrepa formosa KRAATZ, vid Gunnebo, Västerg. af undert.

Demosoma filiformis REDTB., vid Fjärås i Hall. af undert. *Ocalea rivularis* MILL., vid Trondhjem af d:r B. LYS HOLM.

Coprothassa consanguinea EPPELH., vid Fjärås i Hall. af undert.

Acrotona parense MULS. & REY, vid Åskloster i Hall. af undert.

Acrotona fuscipes HEER, vid Lagklarebäck nära Mölndal af undert.

¹ Förut tagen vid Kalmar af L. HAGLUND.

Red:s anm.